

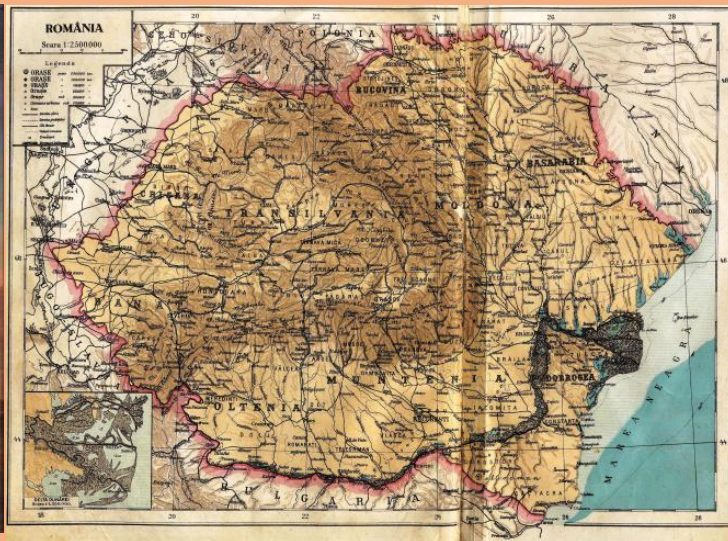
Departamentul „Mihail
Kogălniceanu” Iași
ASTRA

Institutul de Cercetări
Economice și Sociale
„Gheorghe Zane”

Simpozionul Centenarul Marii Uniri a românilor: istorie și perspective

Program

Iași, Chișinău
9-13 mai 2018

9 mai 2018

14.00 – 20.00 **Primirea invitațiilor**

10 mai 2018

Iași, Palatul Culturii, Sala „Ștefan Procopiu”

9.30 – 10.00 **Înscrierea participanților**

10.00 – 10.30 **Cuvântul de deschidere al Simpozionului**

10.30 – 11.30 **Conferința de deschidere: Stelian Tănase, *Centenarul și realitatea***

11.30 – 11.45 **Pauza de cafea**

11.45 - 15.00 **Sesiunea de lucrări științifice**

15.00 – 17.00 **Pauză de masă**

18.00 – 19.00 **Muzeul Municipal Iași
Vernisajul expoziției Laureatilor concursului internațional de artă
plastică „N. N. Tonitza” a cercului ASTRA Iași**

11 mai 2018

Deplasarea spre Chișinău

11.00 – 12.00 **Vizită la Conacul Manuc Bei (Hâncești)**

17.00 – 18.00 **Dezvelirea plăcii comemorative a lui Gheorghe GORE și Paul
GORE**

12 mai 2018

Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, Casa de Cultură, Sala de festivități

10.00 – 10.30 **Cuvântul de deschidere al Sesiunii**

10.30 – 12.00 **Prezentări în Plen**

12.00 – 12.30 **Pauză cafea**

12.30 – 14.00 **Sesiunea I**

14.00 – 16.00 **Pauză de masă**

16.00 – 17.30 **Sesiunea a II-a**

17.30 – 18.00 **Pauză cafea**

18.00 – 19.00 **Cuvânt de încheiere**

13 mai 2018

Strășeni

10.00 – 11.00 **Sfințirea pietrei de temelie a viitorului bust „Daniel Ciugureanu”,
fost Prim Ministru în Sfatul Țării**

11.00 – 18.00 **Participarea la Festivalul folcloric ASTRA „Se-ntâlnește dor cu
dor”, ediția a IV-a**

18.00 **Plecarea spre România.**

Program 10 mai 2018, Iași

10.00 – 10.30 Cuvânt de deschidere al Simpozionului

Areta Moșu, dr. Dan Gabriel Sîmbotin, invitați ai administrației locale, invitați din despărțămintele ASTRA

10.30 – 11.30 Conferința de deschidere: Stelian Tănase, *Centenarul și realitatea*

11.45 – 15.00 Sesiunea de lucrări științifice Iași

Moderator: Dr. Dan Gabriel Sîmbotin, CS I

Prof. univ. dr. Ion Agrigoroaiei, *Regele Ferdinand, promotor al reformelor democratice în anii 1916-1918*

Dr. Adina Hulubaș, CS II, *Un veac de arhitectură la est și vest de Prut. Câteva motive decorative în context universal*

Dr. Ioana Repciuc, CS III, *Expresii ale identității naționale în texte folclorice românești*

Dr. Dan Prisăcaru, *Vasile Stroescu – un Mecena al românilor. Repere ale unei vieți dedicate înfăptuirii idealului unității naționale*

Pr. Dr. Florin Țușcanu, *Visarion Puiu, episcop al Hotinului (1923-1935)*

Dr. Laurențiu Chiriac, *Nicolae Iorga și dorința sa de realizare a României Mari*

Dr. Ciprian Teodorescu, *Cărți, locuri și personalități din Iași, capitala de război a României*

Dr. Alexandru-Laurețiu Cohal, CS, *Minorități lingvistice românești din perioada recentă (Italia, Franța, Spania)*

Pîntea Mirela, *O sută de ani înapoi în viitor*

Constantin Chiper, *Tripla semnificație a zilei de 9 mai*

Program 12 mai 2018, Chișinău

10.00 – 10.30 Cuvântul de deschidere al Sesiunii

Areta Moșu, dr. Dan Gabriel Sîmbotin, Conf. dr. Maria Danilov, invitați din despărțămintele ASTRA

10.30 – 12.00 Prezentări în Plen

Moderator: Conf. dr. Maria Danilov

Prof. univ. dr. Dan Chițoiu, *Identitatea românească în contururile tradiției spirituale*

Dr. Dan Gabriel Sîmbotin, CS I, *Politici privind dezvoltarea limbii române la 100 de ani de la Marea Unire. Modificări privind utilizarea limbii în contextul migrației actuale*

12.00 – 12.30 Pauză cafea

12.30 – 14.00 Sesiunea I

Moderator: Prof. univ. dr. Dan Chițoiu

Conf. dr. Maria Danilov, *Școala basarabeană și lupta moldovenilor pentru cultura națională (1917-1918)*

Dr. Luminița Cornea, *„Pe urmele Basarabiei” – o incursiune în ambianța basarabeană a anilor 1917-1918*

Dr. Dinu Poștarencu, *Reuniunea de la Chișinău a parlamentarilor de pe ambele maluri ale Prutului (30 septembrie 1918)*

Maria Cioica, *Despărțământul ASTRA Alba Iulia. O sută de la Marea Unire din 1918*

14.00 – 14.30 Spectacol folcloric susținut de ansamblurile folclorice: „Dor de hora din Cristești” din Comuna Cristești, jud. Botoșani, „Doina Ampoiului” Zlatna, „Izvorășul” din Almașu Mare și „Datini”, jud. Alba, România

14.30 – 16.00 Pauză de masă

16.00 – 17.30 Sesiunea a II-a

Moderator: Dr. Dinu Poștarencu,

Dr. Ion Negru, CS, *Declarația de Unire a Basarabiei cu România. 27 martie*

Anatolie Povestca, CS, *Dr. Daniel Ciugureanu (1885-1950), personalitate marcantă a neamului românesc*

Larisa Grubîi, *Profesorii și Unirea*

Serdeșniuc Cristian, profesor, *O literatură plăsmuită prin sacrificiu*

17.30 – 18.00 Lansări editoriale: „Revista română”, anul XXIV, nr. 1-2(91,92), 2018; „Sud-Vest”, Almanah istorico-cultural în limba română pentru cititori din Sudul Basarabiei” anul VII, nr. 3-4(68-69), martie-aprilie 2018. Prezintă: Prof. univ. dr. Mihai Toma, secretar științific al Despărțământului „Mihail Kogălniceanu”, Iași.

18.00-18.30 Cuvânt de încheiere

Areta Moșu, dr. Dan Gabriel Simbotin, Conf. dr. Maria Danilov, invitați din despărțămintele ASTRA

20:00 Cină

Rezumate

10 mai 2018, Iași

Regele Ferdinand, promotor al reformelor democratice în anii 1916-1918

Prof. univ. dr. Ion Agrigoroaiei,
Universitatea „Al. I. Cuza”

Intrarea României în Primul Război Mondial, rezistența în fața dușmanului și obiectivul național urmărit au determinat reluarea discuțiilor pe marginea reformelor democratice. În *Mesajul* de deschidere a sesiunii parlamentare rostit la Iași, la 9/22 decembrie 1916, Regele a insistat asupra înfăptuirii, la sfârșitul războiului, a reformelor agrare și electorală. La 23 martie/5 aprilie 1918 Regele a mers pe front și într-o scurtă cuvântare a promis țăranilor pământ și o largă participare la treburile statului. Aceste promisiuni au avut un puternic ecou în rândul țăranimii, care reprezenta 90% din armata țării.

Prin modificarea Constituției în iunie-iulie 1917, se prevedea exproprierea unor terenuri în întregime, precum și a peste 2 milioane ha din domeniile particulare, în care erau incluse și domeniile Coroanei; de asemenea, alegerea deputaților prin vot universal, direct și secret.

În fața tendințelor guvernului Marghiloman de „ocolire” a Constituției modificate, Regele Ferdinand a garantat aplicarea reformei agrare și în Basarabia, fapt pentru care fruntașii basarabeni veniți la Iași l-au numit „Regele țăranilor”.

Această implicare directă a Regelui Ferdinand în promovarea reformelor democratice a favorizat elaborarea legislației respective imediat după încheierea războiului.

Un veac de arhitectură la est și vest de Prut. Câteva motive decorative în context universal

Dr. Adina Hulubaș, CS II,
Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Academia Română, Filiala Iași
adina.hulubas@gmail.com

Locuința reprezintă în mentalul tradițional mai mult decât un simplu adăpost. Ea presupune un efort de negociere în plan magic cu "spiritul locului", o serie de rituri de asumare și purificare a spațiului, cărora li se adaugă planul estetic. Motivele decorative prezente pe case în ultima sută de ani atât în stânga cât și în dreapta Prutului au avut inițial o funcție apotropaică și augurală, rareori conștientizată de subiecți astăzi. Ele stau într-un context universal amplu și se fac remarcate prin armonia formelor și cromatica vegetală.

Expresii ale identității naționale în texte folclorice românești

Dr. Ioana Repciuc, CS III,
Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Academia Română, Filiala Iași
repciuc_i_o@yahoo.com

Lucrarea pornește de la o interogație asupra existenței unei conștiințe identitare, a configurării unor forme de atașament etnic în rândul țăranilor români, acestea fiind formulate și susținute în paralel cu mișcarea naționalistă a elitelor de constituire a statului național unitar român. Analiza textelor folclorice românești, de la cele mai vechi culese în a doua parte a secolului al XIX-lea și până în preajma Marii Uniri, va genera răspunsul la această întrebare. Mediul principal de întregrire a acestor idei proto-naționale, folclorul poetic (cântece de cătănie, de dor etc.) este în fapt și unica sursă autentică pe care o avem la dispoziție pentru studierea temei propuse, având în vedere lipsa documentelor scrise din perioada menționată care să ilustreze opiniilor unei populații iliterate. Demersul de față este prin urmare unul asemănător celui binecunoscut al lui Eugen Weber, care a studiat procesul de transformare a „țăranilor în francezi”. Pe baza exemplurilor din textele folclorice se va observa că ideea de comunitate și etnie în conștiința țaranului român se ipostaziază inițial în opoziții simbolice specifice imaginarului tradițional ca: aproapele vs. departele, domestic vs. străin etc.

Vasile Stroescu - un Mecena al românilor.

Repere ale unei vieți dedicate înfăptuirii idealului unității naționale

Dr. Dan PRISĂCARU,
Cadru didactic asociat la Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
dan.prisacaru@yahoo.com

Vasile Stroescu (n. 11 noiembrie 1845, Trinca, jud. Hotin; d. 15 aprilie 1926, București), fiu al Basarabiei și nobil de viță veche, a fost un cărturar de elită, om politic, filantrop, membru de onoare al Academiei Române, luptător neînfricat pentru apărarea drepturilor românilor și un promotor al culturii și educației în limba română, îndeosebi în Basarabia și în Transilvania.

De o modestie desăvârșită și o discreție rar înfîlțită, a donat o mare parte a averii sale pentru supraviețuirea școlii, bisericii și culturii românești în Basarabia și în Transilvania. Ilustrativ și demn de luat aminte în acest sens este faptul că, deși deținea o avere considerabilă, când venea la Chișinău, Vasile Stroescu lua tramvaiul de la gară spre centru, și nu o birjă, justificându-și alegerea simplu: „*Tramvaiul costă 3 copeici, iar birja – 3 ruble și aceste 3 ruble vor fi de mare folos vreunui țaran din Maramureș*”.

Printre marile sale binefaceri pot fi enumerate: ctitorirea bisericilor din Șofrâncani, Zăicani, Trinca, Pociumbăuți; fondarea spitalelor din Trinca și Brătușeni; donații în sprijinul bisericilor, spitalelor și școlilor din Trinca, Stolniceni, Brânzeni ș.a. În 1899, Vasile Stroescu a încercat să cedeze o parte din averea sa pentru învățământul românesc din Basarabia, însă autoritățile țariste nu au fost de acord. În 1902 a donat 200.000 lei aur pentru construirea unor școli în satele din Moldova. În același an, oferă fonduri pentru construirea de școli în așezările cele mai sărace din județul Suceava, Bucovina, la acea dată provincie a Imperiului austro-ungar. În 1906 a donat 200.000 lei aur pentru construirea unei catedrale la

București și 5.000 de coroane pentru ridicarea Catedralei Ortodoxe din Sibiu. A mai donat 100 000 de coroane Fondului Cultural din Blaj, destinat să sprijine școala românească din Transilvania. În 1906, când România sărbătorea 40 de ani de domnie a Regelui Carol I, Vasile Stroescu, donează 200.000 de ruble pentru construirea Catedralei Întregirii Neamului, iar peste doi ani, va mai dona încă 100.000 ruble pentru acest măreț proiect.

Cele mai multe donații le-a făcut pentru românii din Transilvania, în special pentru înființarea de școli sătești în limba română. *Astfel, în aprilie 1910, a trimis bisericii greco-catolice din Transilvania imensa sumă de 100.000 coroane, pentru a contracara efectele devastatoare ale Legii învățământului contelui Appony, din 1907, prin care se urmărea maghiarizarea învățământului confesional românesc.* În luna mai 1910, trimite 100.000 de coroane pentru înființarea Școlii Superioare de Fete din Arad, instituție patronată de Reuniunea Femeilor Române din Arad. Condiția donației era ca edificiul cel nou să devină „*un focar al redeșteptării multor generații*”. Până la începerea războiului, donațiile au continuat constant, cu sume cuprinse între 200 și 10.000 de coroane. A susținut înființarea cooperativelor și a băncilor populare, mai întâi în Transilvania, apoi în Basarabia. De asemenea, a finanțat primul ziar de luptă națională de la Chișinău, „Cuvânt Moldovenesc”. Tot Vasile Stroescu este cel care, în 1910, a citorit istorica formațiune „Liga Culturală a Românilor de Pretutindenii”.

Crezul întregii vieți a marelui patriot român basarabean a fost unul simplu și înălțător: „*Carte și iar carte! Școli și iar școli! Biserici și iar biserici! Prin ele ne vom ridica sufletul și vom fi stăpâni pe cunoștințe, bogății ce nu se pot fura și nu se pot gătui. Eu îs cu totul la dispozițiunea țării mele cu mintea cât mi-a dat Dumnezeu, cu toată inima și cu toată averea mea. Eu țin la folosul națiunii, nu la fala mea*”.

Visarion Puiu, episcop al Hotinului (1923-1935)

Preot dr. Florin TUSCANU,
Arhiepiscopia Romanului și Bacăului

Se implinesc anul acesta 95 de ani de la alegerea, investirea și întronizarea episcopului Visarion Puiu în Eparhia Hotinului, cu sediul la Bălți.

Necesitatea desăvârșirii operei de întregire a neamului pe tărâm politic, economic, spiritual și cultural nu se oprea la actul astral din 1 Decembrie 1918. Era nevoie de consolidare prin readucerea populației moldovenești, cum o numise stăpânirea țaristă, la simțământul românesc, așa cum fusese înainte de 1812.

Era nevoie de o integrare a spiritualității basarabene în Biserica-mamă cu respectarea tradiției locale. În acest context, s-a hotărât înființarea unor noi eparhii în Basarabia. Astfel, în 1923 au fost înființate două scaune episcopale de Hotin și Ismail, având în fruntea lor ca ierarhi, la Ismail, pe Dionisie Erhan (basarabean de origine) și la Hotin, pe Visarion Puiu (fost episcop de Arges).

Prin strădania și tenacitatea sa, Visarion Puiu a reprezentat un veritabil stâlp al românismului în Basarabia, un real factor de unitate și dialog confesional. Printre realizările sale în orașul Bălți, pe care, practic, l-a redesenat, pot fi amintite: construirea unui palat eparhial în stil neoromânesc, a unei biserici pentru monahi – o copie în miniatură a lăcașului lui Neagoe Basarab de la Curtea de Argeș și, mai ales, Catedrala episcopală, o adevărată îngemănare între modelul Căprianei și arta muntenească.

Ca urmare, se poate afirma, cu deplin temei, că Visarion Puiu a reprezentat o făclie a redesteptării identității naționale și spirituale românești în această parte a țării, greu încercată de vremuri și împrejurări potrivnice.

Nicolae Iorga și dorința sa de realizare a României Mari

Dr. Laurențiu Chiriac,
Muzeul Județean ”Ștefan cel Mare” Vaslui
laurentiuchrc@yahoo.com

Savantul NICOLAE IORGA a avut un rol important în viața politică și culturală a țării, activismul său izvorând din misiunea socială și morală pe care considera că o are de îndeplinit față de poporul român. Profesor de istorie la Universitatea din București, post ocupat prin concurs în 1894 la doar 24 de ani, membru corespondent al Academiei Române, redactor-șef la reviste patriotice - precum “Neamul Românesc”, lider al Partidului Naționalist-Democrat, NICOLAE IORGA a fost ales membru în Parlamentul României încă din anul 1907, aproape fără întrerupere, până la sfârșitul vieții sale. Pentru ilustrul om de cultură, a participa la marile probleme ale epocii, a lua atitudine activă față de ele era o îndatorire civică elementară. Din aceste considerente și nu numai, renumitul cărturar a militat pentru realizarea statului național român, la care a contribuit prin luările sale de poziție, prin atitudinea sa față de soarta fraților români din Basarabia, Bucovina, Cadrilater, Banat și Transilvania.

Marele istoric și cărturar NICOLAE IORGA, fiind conștient de necesitatea istorică a unirii tuturor românilor într-un singur stat național, a fost omul decisiv al momentului, care a exercitat o influență puternică asupra întregului neam românesc, devenind "făclia unității românești". El a reușit să transforme curentul favorabil unității naționale *"într-o adevărată credință din care să plece o acțiune serioasă, dintre acelea care, orice ar fi merg până la moarte"*.

Așadar, dorința de ieri și de astăzi a românilor de a se regăsi într-un singur stat, național și unitar, era pentru cărturar un act de dreptate națională în virtutea credinței implacabile că fiecare popor are dreptul la o viață liberă, independentă și suverană. Glasul său, atunci când se adresa fraților săi din Banat, Transilvania, Bucovina și Basarabia, este la fel de viu astăzi ca și în perioada anilor dinaintea Primului Război Mondial: *"Și să știți că urmașii voștri, în ciuda tuturor puterilor lumii, sub acest steag (românesc) pe care în neștiință, în durere și în întuneric voi l-ați înălțat, vor fi cu toții împreună"*.

Cărți, locuri și personalități din Iași, capitala de război a României

dr. Ciprian Teodorescu, bibliograf
Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași
ciprianteodorescuiasi@yahoo.com

Lucrarea prezintă 10 cunoscute locuri din Iași, alăturând fotografiilor zilei de astăzi imagini ale anului 1918 și pasaje din cărți de memori ale unor personalități care au influențat istoria României de la

Iași, capitala de război a României, dorindu-se o introducere în atmosfera perioadei istorice și o tematică pentru un prezent itinerar ieșean.

Minorități lingvistice românești din perioada recentă (Italia, Franța, Spania)

Dr. Alexandru Cohal, CS,
Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Academia Română, Filiala Iași
alexcohal@yahoo.it

Provocarea pe care migranții (români, în cazul studiat) o lansează Occidentului, prin intenția lor de sedentarizare în Țările în care ajung, este una substanțial culturală, în diferitele sensuri în care se înțelege astăzi termenul de cultură. În sens larg, pe linia interpretării antropologice, filosofice a ceea ce numim cultură occidentală, cu diferitele ei declinări (italiană, franceză, spaniolă) putem vorbi de o tradiție a conceptualizării străinului, și putem observa încercările de armonizare și modernizare a acestui concept la momentul actual, în special prin recomandările de ordin juridic pe care Uniunea Europeană le adresează Țărilor membre, la capitolele migrație, integrare a cetățenilor europeni în interiorul UE, cu una dintre terminațiile nervoase cele mai sensibile, respectiv politicile lingvistice destinate noilor sosiți. În epoca modernă, statutul de minoritate istorică conferea străinilor care dovediseră aderența lor la valorile socioculturale ale noii Patrii recunoaștere suplimentară concretizată (și) prin politici lingvistice destinate conservării culturii din vechea Patrie. Dar în contemporaneitatea recentă, ce se petrece cu românii din Occident ce nu se bucură de acest statut?

Finanțat prin CCCDI - UEFISCDI, nr. proiect PN-III-PI-1.2-PCCDI-2017-0116 I contract 48PCCDI/2018 PNCDI III

O sută de ani înapoi în viitor

Pîntea Mirela
Asociația: ATRAG Iași
mirela.p98@yahoo.com

Istoria nu e o poveste fericită mai niciodată. Frumoasă poate, dar, în realitate, ea este crudă și nemiloasă. Este poate cea mai înfricoșătoare minune, în fața căreia nu ne rămâne decât să ne resemnăm. Aceasta este istoria care ne-a adus în controversata situație din prezent, aceeași istorie care, acum o sută de ani, ne-a oferit idealul unirii, pentru ca câteva decenii mai târziu, tot ea să ni-l ia înapoi.

Anul 1918, în prezent, susține o valoare ce nu poate fi contestată, ținând cont de faptul că majoritatea cunosc relevanța acestui an și impactul său în istoria națională. La momentul respectiv, însă, ideea de unire, chiar și după realizarea ei, era încă necunoscută. Spațiul românesc încă se confrunța cu umbrele Marelui Război. Populația română încă își purta inima în gât în așteptarea necunoscutului. Pe fondul acestui context, unirea a fost posibilă prin intermediul câtorva surse. În primul rând, au fost tinerii studenți, atât din Vechiul Regat, cât și cei din provinciile românești înstrăinate, care au reușit să trezească în oameni

vechea conștiință națională a pașoptiștilor și a revoluționarilor unioniști. În al doilea rând, unirea poate fi identificată prin efortul comun al intelectualilor, care au promovat conceptul de națiune română și integritate teritorială. Aceste eforturi, voluntare sau involuntare, au dus la îndeplinirea dorinței aprige a românilor de pretutindeni. La data de 27 martie 1918, Sfatul Țării votează unirea Basarabiei cu România-mamă. Pe 15 noiembrie, în același an, Congresul General al Bucovinei votează unirea provinciei cu Vechiul Regat. Fenomenul este desăvârșit la data de 1 decembrie 1918, când are loc, în inima Ardealului, Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, prin care este constituit statul România Mare.

În timp ce Transilvania și Bucovina au avut un destin mai puțin tragic, reușind să rămână în componența noii națiuni recunoscută internațional, Basarabia devine ținta pretextelor teritoriale și a rivalităților româno-ruse. În anul 1940, conform Protocolului Adițional Secret aparținând Pactului Ribbentrop – Molotov, dintre cel de-al treilea Reich German și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, Basarabia este anexată de ce-a de-a doua parte numită. Deși mareșalul Ion Antonescu reușește să o recucerească pentru o vreme, în anul 1944 Basarabia este răpită pentru totdeauna de la România și, de atunci, ea va fi un stat străin de a sa patrie - mamă.

Acum, la un veac depărtare de Marea Unire, fiecare privește diferit acest moment: cu durere, cu ură, cu tristețe... pentru unii, asta e o înflăcărare, pentru alții – o dezamăgire. Ar fi o minciună să generalizez privind opinia publică vizavi de subiectul unirii Basarabiei, astăzi Republica Moldova, cu România sau să afirm că unirea e privită de toți cu bucurie și speranță. Încă există un număr relativ mare de români din Basarabia care nu-și cunosc valoarea istorică. Și mai rău de atât, puțini sunt tentați să o afle. După atâtea zeci de ani înstrăinați, din păcate, poporul român și-a uitat propria istorie, propriile personalități, propriul trecut...

Tripla semnificație a zilei de 9 mai

col. (rtr.) Constantin Chiper,
Vicepreședinte ANCERM
ance.ph@romconvert.ro

În evoluția milenară a poporului român, evenimentele de la 9 mai 1877 și 9 mai 1945, precum și Ziua Europei, se înscriu ca momente glorioase ale luptei românilor pentru libertate, unitate și independență. Sărbătorirea zilei de 9 mai se desfășoară în contextul Centenarului Marii uniri, fiind pentru poporul român un prilej de îndreptare a gândurilor pline de recunoștință către generațiile de luptători și eroi pentru dreptate socială, libertate, unitate și independență.

12 mai 2018, Chișinău

Identitatea românească în contururile tradiției spirituale

Prof. univ. dr. Dan Chițoiu
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
Email: dan811@yahoo.com

În prezentarea mea voi evalua rolul pe care îl are practica spirituală, în orizontul ortodoxiei creștine, asupra dinamicii configurării și reconfigurării identității comunitare în spațiul românesc. Contururile identității românești din perspectiva dimensiunii spirituale au fost analizate în anii treizeci ai secolului trecut de mai mulți gânditori de marcă, între care Mircea Vulcănescu este cel care oferă o foarte interesantă perspectivă în Dimensiunea românească a ființei. Această lucrare poate fi socotită ca reprezentând o bună și profundă analiză a identității românești acum o sută de ani. Se pune însă întrebarea în ce fel identitatea de astăzi a românului își primește marca și dinamica prin contururile date de orizontul său spiritual, cel al Răsăritului creștin. Voi pune în discuție o posibilă fenomenologie evoluției identității românului în perspectiva orizontului său spiritual, așa cum aceasta s-a nuanțat pe parcursul unui veac.

**Politici privind dezvoltarea limbii române la 100 de ani de la Marea Unire.
Modificări privind utilizarea limbii în contextul migrației actuale.**

Dr. Dan Gabriel Sîmbotin, CS I,
Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”,
Academia Română Filiala Iași
dansimbotin@yahoo.com

Unirea românilor a avut drept liant principal faptul că erau vorbitorii aceleași limbi, a limbii române. Începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea au existat politici coerente de dezvoltare ale limbii, apariția ASTRA și a Academiei Române făcând parte dintre acestea. În cadrul acestei lucrări vom face o analiză a ce se întâmplă cu politicile de promovare ale limbii române, la peste 150 de ani de la acele momente și la o sută de ani de la Marea Unire, în contextul unui val de emigrație românească fără precedent în istoria recentă. Vom releva distanța existentă între necesitatea unor astfel de proiecte și realitatea de pe teren, iar în concluzii vom insera câteva propuneri concrete, simple, realizabile care ar determina modificări fundamentale în promovarea și creșterea limbii române.

Finanțat prin CCCDI - UEFISCDI, nr. proiect PN-III-PI-1.2-PCCDI-2017-0116 I contract 48PCCDI/2018 PNCDI III

Școala basarabeană și lupta moldovenilor pentru cultura națională (1917-1918)

Conf. dr. Maria Danilov,
Institutul de Istorie, AȘM
danilovmaria@yahoo.com

Cea dintâi cerință a moldovenilor – în urmă evenimentelor petrecute în Imperiul Rus la începutul anului 1917 – a fost naționalizarea învățământului în toate școlile primare. Primul strigăt al lor a fost „Școala moldovenească”. Nici o organizație cu caracter național, profesional, politic, militar, de orice altă natură, n-a ezitat să se pronunțe în soluționarea acestei probleme vitale pentru românii basarabeni, aflați timp de un secol mai bine sub sceptrul unei școli cu totul străine de ființa lor națională.

Actul firesc de reîntoarcere a Basarabiei în albia românismului se putea realiza atunci (ca și acum), doar prin intermediul școlii naționale. În contextul revindcărilor politice înaintate de basarabeni – alături de celelalte popoare ale Rusiei – precum „Dreptul de sine ocărmuire pentru slobozeniile naționale ale tuturor” este revendicat și dreptul la școală națională. Se cerea introducerea „limbii moldovenești” în administrație și justiție, în școala de toate treptele, unde limba rusă se va studia numai „ca obiect de învățământ”. Aceste revindcări se regăsesc în programul Partidului Național Moldovenesc, publicat la începutul lunii aprilie 1917, în rezoluțiile Congreselor învățătorilor din aprilie și mai 1917, a Congresului Militarilor Moldoveni din 20-27 octombrie 1917. Însă ceea ce este caracteristic și aproape unic în revoluția Moldovenilor din Basarabia e, că ei pun problema culturii înaintea tuturor celorlalte și ca o condiție esențială a vieții naționale. Această caracteristică dă o înaltă valoare spirituală mișcării naționale dintre Prut și Nistru.

„Pe urmele Basarabiei” – o incursiune în ambianța basarabeană a anilor 1917-1918

Dr. Luminița Cornea,
Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni,
Sf. Gheorghe, jud. Covasna
luminitzaprof@yahoo.com

„*Pe urmele Basarabiei*” este volumul memorialistic realizat de scriitorul Romulus Cioflec (1882-1955) ce cuprinde amintirile autorului din anii 1917-1918, când s-a aflat la Chișinău. Comunicarea va avea în vedere evenimente semnificative sau mai puțin semnificative, dar toate importante, din acea perioadă, așa cum au fost înfățișate de Romulus Cioflec, un ardelean în care vibra sufletul întru iubire față de românii basarabeni și de neamul românesc. Adăugăm faptul că Romulus Cioflec s-a implicat activ în manifestările unioniste ale intelectualilor români din Basarabia, având experiența de jurnalist, între 1911-1912, la ziarul *Românul* din Arad (director Vasile Goldiș), oraș considerat prima capitală politică a Marii Uniri.

Paginile comunicării vor cuprinde, în special, referiri la capitolele: *În Basarabia revoluționară*, „*Cuvânt moldovenesc*”, *Glasuri străine și graiu de departe*, *Slujitori ai cauzei moldovenești*, *La încheierea Partidului Național Moldovenesc*.

Declarația de Unire a Basarabiei cu România. 27 martie

Dr. Ion Negru, CS,
Institutul de Istorie,

Reuniunea de la Chișinău a parlamentarilor de pe ambele maluri ale Prutului (30 septembrie 1918)

Dr. Dinu Poștarencu,
Institutul de Istorie (Chișinău)
dpostarencu@yahoo.com

În ziua de 30 septembrie/13 octombrie 1918, la Chișinău a sosit un grup numeros de membri ai Camerei Deputaților și senatori, în frunte cu președintele Camerei Deputaților, Constantin Meissner, care, întrunindu-se cu deputați ai Sfatului Țării, membri ai Consiliului Directorilor Generali al Basarabiei, au participat la o reuniune consacrată actului votat la 27 martie/9 aprilie 1918 de Sfatul Țării – unirea Basarabiei cu România.

Despărțământul ASTRA Alba Iulia. O sută de ani de la Marea Unire din 1918

Maria Cioica,
Președinte al Despărțământului ASTRA, „Eugen Hulea”
Alba Iulia

Dr. Daniel Ciugureanu (1885-1950), personalitate marcantă a neamului românesc

Anatolie Povestca, Cercetător Științific
Muzeul Național de Istorie a Moldovei,
Republica Moldova.
a_povestca@mail.ru

Dr. Daniel Ciugureanu a fost o personalitate notorie a neamului românesc. El a făcut parte din generația unirii, alături de marii corifei ai epocii respective a contribuit la împlinirea dezideratului tuturor românilor, cel de întregire a teritoriilor naționale. Unirea Basarabiei cu România a fost visul, idealul său politic la care a luptat cu ardoare toată viața, afirmând că nu există provincie mai românească decât Basarabia, că aceasta este o parte vie a unui corp prin care pulsează sânge din aceeași inimă. Rolul dr. Daniel Ciugureanu în unirea Basarabiei poate fi comparabil cu cel al lui Iuliu Maniu în unirea Transilvaniei cu România. Doi titani ai neamului românesc, care și-au dedicat viața idealului reintegrării unității naționale, aveau să-și găsească tragicul sfârșit- unul în temuta închisoare a securității comuniste de la Sighet, altul în drum spre ea, la Turda. Numele dr. Daniel Ciugureanu poate fi rostit cu mândrie alături de alte nume sonore din viața politică basarabeană de la începutul secolului XX, precum Ioan Pelivan, Ștefan Ciobanu, Constantin Stere, Pantelimon Halippa, profesorul Constantin Tomescu, generalul Ioan Râșcanu.

Profesorii și Unirea

Larisa Grubîi,
pr. LT „Alexei Mateevici”,
Dondușeni, RM.
lgrubii@gmail.com

În cadrul acestei lucrări vom face în introducere o scurtă cronologie a timpurilor zburdate ale Basarabiei, culminând cu decizia Sfatului Țării de unire cu România. Cinci dintre membrii Sfatului Țării au fost învățători. Aceștia au avut un rol determinat nu doar în decizia istorică dar și în construcția mentală a țării. Vom exemplifica cu cele cinci sfaturi ale lui A. Mateevici la Congresul I al Învățătorilor din Basarabia dar și cu alte contribuții ale învățătorilor din Sfatul Țării la dezvoltarea învățământului din Basarabia. Vom reitera rolul lui Semion Galițchi, fiind o datorie de onoare scoaterea din anonimat a acestuia.

O literatură plăsmuită prin sacrificiu

Serdeșniuc Cristian, profesor,
Gimnaziul-Grădiniță „Constantin Negruzzi”,
Satul Tîrnova, raionul Dondușeni, Republica Moldova
crystyk@mail.ru

De la mituri și balade, doine, bocete și eposuri eroice, până la poezia neomodernistă, literatura română trece prin mari încercări istorice. Fiecare dintre scriitorii noștri notorii, ce s-au dedicat cu o concentrare maximă scrisului, au reușit să se afirme pe arena mondială, fie prin poezie, fie prin proză și dramaturgie, devenind noi căutători de orizonturi și deschizători de drumuri. Istoria românilor se manifestă în matricea unei singure literaturi, limbi și națiune. De aceea, să nu ne fie frică să vorbim despre scriitorii noștri autohtoni ca despre niște perle prețioase, pentru că ei reprezintă pilonii pe care s-a fundamentat întreaga cultură românească, deveniți străjeri protectori ai limbii și literaturii române. Să încercăm necondiționat „să transformăm lecția de literatură într-o lecție de duhovnicie, ca mai apoi să aflăm rostul operei literare”¹, educând la elevi sentimentul de mândrie față de identitatea națională.

¹ Serdeșniuc Cristian. *Literatura română. Personalități notorii. Mic portofoliu pentru orele de literatură română*// citate titulare, 2015.

Simpozioanele ASTREI

Un succes deosebit l-a avut simpozionul internațional Republica Moldova – în căutarea identității, organizat în colaborare cu Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, care s-a desfășurat în perioada 8-11 octombrie 2001; la acest simpozion au participat istorici, sociologi, politologi și lingviști din România, Republica Moldova, Germania, Statele Unite ale Americii și Israel. Simpozionul s-a încheiat cu o vizită la Chișinău, la Universitatea de Stat și la Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova. Cu această ocazie, s-a organizat o masă rotundă referitor la evoluțiile culturale și politice din statul vecin. Deschiderea solemnă a fost făcută de prof. dr. Alexandru Zub (directorul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” Iași). Au susținut lucrări acad. Gh. Platon (Iași), prof. dr. Alexandru Moșanu (Chișinău), dr. Irina Livezeanu (Pittsburg), dr. Sabine Krause (Leipzig), prof. dr. Michael Bruchis (Tel-Aviv) etc.

În perioada 17-18 mai 2002, la Iași, Despărțământul ASTRA „Mihail Kogălniceanu”, în colaborare cu Institutul de Filologie Română „Al. Philippide”, a organizat Simpozionul Internațional intitulat Identitatea limbii române în perspectiva globalizării. Dezbaterile s-au concentrat asupra unor probleme actuale, precum caracteristicile limbii române scrise și vorbite în diferite țări, particularitățile literaturii de limbă română, mijloace de protejare a identității limbii și literaturii române, specificul folclorului românesc în comparație cu folclorul altor popoare, efectele globalizării asupra celor trei domenii. Au fost abordate particularitățile limbii și literaturii române din România, Republica Moldova, Bulgaria, Iugoslavia, Albania, Grecia, Ungaria, Ucraina, precum și din Germania, Franța, Statele Unite ale Americii, de asemenea și contribuția spirituală a minorităților din România. Amintim participanții din România: prof. univ. dr. Dan Mănuță, prof. univ. dr. Stelian Dumistrăcel, prof. univ. dr. Mircea Anghelescu, prof. dr. Docent Constantin Ciopraga; din Basarabia ne-au onorat cu prezența prof. univ. dr. Anatol Ciobanu, acad. Silviu Berejan, acad. Mihai Cimpoi. De asemenea, am avut ca oaspeți de seamă pe prof. univ. dr. Jean Louis Courriol, prof. univ. dr. Alain Fagot și prof. dr. Florica Courriol din Franța, prof. univ. dr. Grigore Bostan – Cernăuți, Ucraina etc.

În anul 2003, Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași și Institutul de Filologie Română „Al. Philippide” au organizat un alt simpozion internațional intitulat Limba și literatura română în spațiul etno-cultural daco românesc și în diasporă (15-18 mai 2003).

Lucrările s-au desfășura la Iași cu participarea Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și a Casei Limbii Române. Dezbaterile au urmărit să elucideze aspectele relațiilor dintre limba și literatura română existente pe teritoriul actual al României, pe de o parte, iar de cealaltă parte limba și literatura română din Ucraina, Grecia, Macedonia, Albania, Serbia, dar și din Franța, Statele Unite ale Americii, Germania, Austria, Italia. S-a avut în vedere particularitățile limbii române și ale literaturii scrise peste hotare.

De un deosebit succes s-a bucurat Simpozionul internațional Spațiul lingvistic și literar românesc din perspectiva integrării europene organizat în zilele de 1-2 octombrie 2004 de Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași și Institutul de Filologie Română „Al. Philippide” al Academiei Române. Au participat specialiști de prestigiu internațional în studierea limbii, literaturii și etnografiei românești din Anglia (Prof. dr. Martin Maiden, de la Oxford, membru al Academiei Regale Britanice), Austria (Dr. Vasilea Mihali, de la Institutul de Studii Sud-Est Europene), Germania (Prof. dr. Rudolph Windisch, de la Univ. din Rostock; Prof. dr. Thomas Krefeld, de la Univ. din München), Italia (Prof. dr. Teresa Ferro și Conf. dr. Roberto Merlo, de la Univ. din Udine), Spania (Conf. dr. Fernando Sanchez Miret, de la Univ. din Madrid), Ucraina (Conf. dr. Sergy Luchkanyn, Dr. Natalia Tratanovska de la Univ. din Kiev și Dr. Polina Kiseolar, de la Institutul Pedagogic din Ismail, Prof. dr. Grigore Bostan de la Universitatea din Cernăuți), Republica

Moldova (Acad. Silviu Berejan, Acad. Anatol Ciobanu, Acad. Nicolae Bilețchi, numeroși cercetători de la institutele academice de specialitate de la Chișinău și de la Universitatea din Bălți), precum și din România (Prof. dr. Tatiana Slama-Cazacu și Prof. dr. Nicolae Saramandu, de la Universitatea București; Prof. dr. Vasile Arvinte, Prof. dr. Stelian Dumistrăcel, Prof. dr. Adrian Turculeț, de la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași), numeroase alte cadre didactice de la universitățile din Iași, București, Cluj-Napoca, Constanța, Suceava, Galați, Bacău. Au fost susținute peste 60 de comunicări, urmate de discuții interesante.

În cadrul secțiunilor de lingvistică, au fost abordate probleme de lingvistică romanică, insistându-se, îndeosebi, asupra celor de românistică. Comunicările despre folosirea etnonimelor referitoare la „român”, atât pe teritoriul de azi al țării noastre, cât și pe teritoriile unor țări vecine („rumân”, „vlah”, „valah” ș.a.) au fost discutate într-o ședință specială.

La secțiunea Literatura română dincolo de granițele țării s-au prezentat lucrări referitoare la operele unor scriitori de limbă română din Serbia, Republica Moldova (în special Transnistria), Ucraina, Israel. Probleme ale folclorului românesc din Ungaria, precum și din spațiile sud-dunărene (aromâne, macedoromâne) au fost prezentate la secțiunea de Etnografie. În cadrul acestui simpozion au fost invitați și reprezentanți ai societăților culturale românești din Ungaria, Ucraina, Republica Moldova, Serbia care au dezbătut probleme ale românilor din aceste zone la secțiunea intitulată „Identitate culturală și integrare europeană”.

Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” s-a implicat și în organizarea Simpozionului internațional *Aspecte ale vieții spirituale în Europa de Sud – Est din preistorie până în perioada medievală*, care s-a desfășurat în perioada 17-20 octombrie 2004, la Iași. Manifestarea a fost organizată în colaborare cu Institutul de Arheologie din Iași al Academiei Române, cu Facultatea de Istorie a Universității „Al.I. Cuza” din Iași, aflându-se sub egida Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. La simpozion au participat specialiști de la Chișinău (Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Institutul de Arheologie), academicieni și profesori universitari din Kiev, Ucraina și din centrele universitare din România (Iași, București, Cluj, Constanța, Brăila, Tulcea, Buzău, Suceava).

Simpozionul Internațional „Contacte etnice și schimburi culturale la nordul și vestul Mării Negre de la colonizarea greacă până în zilele noastre” – Iași, 12-17 iunie 2005, ediția a VI-a.

Simpozionul Internațional Limba și literatura română. Regional – național – european s-a desfășurat la Iași și Chișinău, în perioada 23-27 noiembrie 2005.

Începând cu anul 2006, Despărțământul ASTRA din Iași s-a aplecat asupra chestiunilor legate de românii din afara granițelor țării. Astfel au fost organizate, anual, simpozioane internaționale apreciate în presa de specialitate:

- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Evoluție istorică și situație prezentă în contextul integrării României în Uniunea Europeană” – Iași-Chișinău, 8-12 noiembrie 2006.
- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Coordonate istorice și naționale în cadrul european” – Iași-Cahul-Chișinău, 14 noiembrie 2007.
- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Iași-Chișinău: legături istorice – 90 de ani de la Unirea Basarabiei cu România” – Iași-Chișinău, 8-12 aprilie 2008. În cadrul acestei manifestări a fost dezvelită la Ruginoasa, o placă comemorativă dedicată memoriei istoricului Gheorghe I. Brătianu (inițiator și coordonator: Iulian Pruteanu-Isăcescu).

- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Europa de lângă noi. Identitate și multiculturalitate în Bucovina istorică. Familia Hurmuzachi – emblemă a istoriei naționale” – Iași, 20-22 noiembrie 2009.
- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Istorie, cultură, spiritualitate” – Iași-Chișinău, 11-14 noiembrie 2010.
- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. România-Moldova-Ucraina. Împreună spre Europa” – Iași-Cahul-Ismail-Odesa, 9-14 noiembrie 2011.
- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Iași-Cernăuți: legături istorice” – Iași-Cernăuți-Herța-Edineț, 7-11 noiembrie 2012.
- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Perspective culturale europene”, Iași-Alba Iulia-Bor-Vidin, 15-20 octombrie 2013.
- Simpozionul Național „ASTRA și românii. Memorie istorică și realități contemporane”, Iași, 30 octombrie 2014.
- Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Republica Moldova – opțiuni și perspective: între Uniunea Europeană și Uniunea Euroasiatică”, Chișinău, 31 octombrie 2014.
- Simpozionul Internațional „Români – moldoveni – europeni. Dileme și identități”, Iași-Bălți-Chișinău, 4-8 noiembrie 2015.
- Simpozionul Internațional ”Minorități și identități naționale în spațiul central și est-european”, Iași-Bălți-Cernăuți, 2-6 Noiembrie 2016.
- Simpozionul Internațional ”Memorie Istorică și Spiritualitate Românească”, Iași-Cahul-Ismail-Odesa, 25-30 octombrie 2017.

Sub egida Despărțământului Astra „Mihail Kogălniceanu” Iași au fost editate, în urma Simpozioanelor Astei mai multe volume științifice:

- Mircea-Cristian Ghenghea, Iulian Pruteanu- Isacescu (editor), Minorități și identități naționale în spațiul central și est-european, Iași, 2016, 175p.
- Ioan Răducea (coordonator), Români – moldoveni – Europeni. Dileme și identități, Iași, 2015, 226 p.
- Mircea-Cristian Ghenghea, Iulian Pruteanu-Isăcescu (editori), ASTRA și românii. Memorie istorică și realități contemporane, Iași, 2015, 176 p.
- Liviu Papuc (coordonator), Românii din afara granițelor țării. Perspective culturale europene, Iași, 2014, 272 p.
- Iulian Pruteanu-Isăcescu (coordonator), Românii din afara granițelor țării. Iași-Cernăuți: legături istorice. Cuvânt înainte de Academician Alexandru Zub, Iași, 2012, 254 p.
- Iulian Pruteanu-Isăcescu (coordonator), Românii din afara granițelor țării. România-Moldova-Ucraina – împreună spre Europa. Cuvânt înainte de Academician Alexandru Zub, Iași, 2011, 344 p.
- Iulian Pruteanu-Isăcescu (coordonator), Românii din afara granițelor țării. Istorie, cultură, spiritualitate. Cu o scrisoare de peste Prut de Claudia Partole, Iași, 2010, 350 p.
- Mircea-Cristian Ghenghea (coordonator), Românii din afara granițelor țării. Europa de lângă noi. Identitate și multiculturalitate în Bucovina istorică. Familia Hurmuzachi – emblemă a istoriei naționale, Iași, 2009, 332 p.
- Iulian Pruteanu-Isăcescu (coordonator), Românii din afara granițelor țării. Iași-Chișinău: legături istorice. Prefață de Iulian Pruteanu-Isăcescu. Postfață de Vasile Bozga, Iași, 2008, 532 p.

- Români din afara granițelor țării. 90 de ani de la întregirea Regatului României. Volum coordonat de Iulian Pruteanu-Isăcescu și Irina Ioniță. Prefață de Iulian Pruteanu-Isăcescu. Cu un Preambul de Academician Mihai Cimpoi, Iași, 2008, 142 p.
- Români din afara granițelor țării. Coordonate istorice și naționale în cadrul european. Volum editat de Iulian Pruteanu-Isăcescu & Mircea-Cristian Ghenghea. Prefață de Iulian Pruteanu-Isăcescu. Postfață de Gheorghe Zbucă, Iași, 2007, 398 p.
- Români din afara granițelor țării. Evoluție istorică și situație prezentă în contextul integrării României în Uniunea Europeană. Simpozion Internațional, Iași-Chișinău, 8-12 noiembrie 2006. Volum coordonat de Mircea-Cristian Ghenghea, Iulian Pruteanu-Isăcescu, Iași, 2006, 298 p.
- Limba și literatura română. Regional-Național-Universal, Iași, 2006, 578 p.
- Ethnic Contacts and Cultural Exchanges. North and West of the Black Sea from the Greek Colonization to the Ottoman Conquest. Edited by Victor Cojocaru, Iași, 2005, 550 p.
- Ethnic Contacts and Cultural Exchanges North and West of the Black Sea from Ottoman Conquest to the Present. Edited by Flavius Solomon & Alexandru Zub in cooperation with Marius Chelcu, Iași, 2005, 314 p.
- Aspects of Spiritual Life in South East Europe from Prehistory to the Middle Ages. Edited by Victor Cojocaru & Victor Spinei, Iași, 2004, 400 p.
- Spațiul lingvistic și literar românesc din perspectiva integrării europene. Volum îngrijit de Dan Mănuță, Ofelia Ichim și Florin-Teodor Olariu, Iași, 2004, 484 p.
- Limba și literatura română în spațiul etnocultural dacoromânesc și în diaspora. Volum îngrijit de Ofelia Ichim și Florin-Teodor Olariu. Prefață de Dan Mănuță, Iași, 2003, 548 p.
- Identitatea limbii și literaturii române în perspectiva globalizării. Volum îngrijit de Ofelia Ichim și Florin-Teodor Olariu, Iași, 2002, 432 p.
- Basarabia. Dilemele identității. Volum editat de Flavius Solomon și Alexandru Zub, în colaborare cu Sorin D. Ivănescu și Bogdan Schipor, Iași, 2001, 324 p.

**FESTIVALUL FOLCLORIC ASTRA „SE-NTÂLNEȘTE DOR CU DOR”,
EDIȚIA A IV-A, STRĂȘENI,
9-13 MAI 2018**

Participă

Ansamblul folcloric „Oltețul” din Morunglav, județul Olt

(Director: Dorel Langa

Coregraf: Nelu Ene)

Ansamblul folcloric de cântece și dansuri „Doina Ampoiului” Zlatna, județul Alba

(Prof. coordinatori: Liana Tanislav, Maria Tanislav, Horia Lucian)

Ansamblul folcloric „Izvoarașul” al Cercului ASTRA din Almașu Mare , județul Alba

(Coordonator: Prof. Sabin Onc)

Ansamblul folcloric „Datini” al Despărțământului „Eugen Hulea”

Alba Iulia, județul Alba

(Coorodonator: Prof. Maria Cioica, Despărțământul ASTRA „Eugen Hulea” Alba Iulia)

Ansamblul folcloric „Hudișteanca” din comuna Hudești, jud. Botoșani

(Instructor fanfară: Gheorghe Mitoceanu

Instuctor dans: Lăcrămioara Alupoaiiei

Coregraf: Mihai Fediuc)

Ansamblul folcloric „Dor de hora din Cristești” din comuna Cristești,

județul Botoșani

(Coordonator: Cristina Gheban

Coregraf Mihai Fediuc)

și grupul de instrumentiști – Palatul Copiilor Botoșani

(Dirijor: Ioan Enciu)

Fanfara și ansamblul de dans popular ”Toporașii” al Liceului Teoretic „Principesa Natalia Dadiani”

(coordonator de program Liliana Pamfilov, director adjunct Educație Estetică), conducători artistici Valeriu și Nadejda Topor.

Formația folclorică „Dumbrava verde”, Municipiul Strășeni, conducător Valentina Popa

Ansamblul de cântece și dansuri populare „Rotunda”- satul Vorniceni, raionul Strășeni, conducător

Valentina Cazacu

Ansamblul folcloric de cântece și dansuri „Doina Ampoiului” Zlatna, județul Alba

Ansamblul folcloric „Izvoarașul” al Cercului ASTRA din Almașu Mare , județul Alba

Ansamblul folcloric „Datini” al Despărțământului „Eugen Hulea”

Alba Iulia, județul Alba

Ansamblul folcloric „Hudișteanca” din comuna Hudești, județul Botoșani

Ansamblul folcloric „Dor de hora din Cristești” din comuna Cristești,

județul Botoșani

Formația de fluierași „LĂSTĂRAȘII” din localitatea Corjova.

Orchestra ”Liliacul”, Ansamblul de dansuri populare ”Mugurașii”, soliști Victoria Ceban și Daniela Alexei, orașul Florești, raionul Florești

Ansamblul de cântece și dansuri populare „Doina Răutului”, satul Gura Căinarului, raionul Florești, prezintă tradiția „SECERIȘUL”.

Fanfara din satul Vadul Lui Isac , raionul Cantemir

Ansamblul Folcloric „Cununița”, sat Selemet, raionul Cimișlia

conducător Maria Prodius

Ansamblul de cântece și dansuri ”Vatra Satului”, sat Feștelița, raionul Ștefan Vodă, conducător artistic Alexandru Cernean, coregraf Angela Cernean

Fanfara „Pavel Arsenie GREC”, sat Ermoclia, raionul Ștefan Vodă,
dirijor Ion Florea- Despărțământul ASTRA „Valul lui Traian” Tighina
Grupul Folcloric „Botnenii”, sat Bardar, raionul Ialoveni
Formația folclorică „Vatra”, satul Crișcăuți, raionul Dondușeni
conducător artistic Raisa Lungu
Formația folclorică „Dor” comuna Hârtopul Mare, raionul Criuleni, conducător artistic Lidia Stavilă
Grupul Etno Folcloric ”În poiană la izvor”, satul Cîrpești, raion Cantemir
Ansamblul folcloric „Oltețul” din Morunglav, județul Olt

**Itinerar folcloric „SE-NTĂLNEȘTE DOR CU DOR” organizat de despărțămintele, cercurile
ASTRA și administrațiile locale în: Florești, Soroca, Gura Căinarului, Băhrinești, Criuleni, Boșcana,
Corjova, Chișinău, Cruglic, Ialoveni, Molești, Bardar, Anenii Noi, Hârbovăț, Țânțăreni, Căușeni, Tănătari,
Baimaclia, Taraclia, Popeasca**

În cadrul simpozionului se derulează și programul ”**Carte
românească pentru românii din Basarabia**”-
Donație de carte românească

Organizatori :

Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași al ASTRA
Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”, Academia Română Filiala Iași
Asociația Istoricilor din Republica Moldova

Partenerii instituționali și colaboratori ai simpozionului: „Centenarul Marii Uniri a românilor: istorie și perspective”

Consiliul Județean Iași
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău
Cercul ASTRA „Valeriu Graur”, Chișinău

Comitetul de organizare:

Areta Moșu (președinte)
Vicepreședinte al Asociației ASTRA, Președinte al Despărțământului „Mihail Kogălniceanu”,
Iași
Membrii: Dan Gabriel Sîmbotin, Vasile Roman, Dan Prisăcaru, Iulian Pruteanu-Isăcescu, Rosana
Țîmpu.